

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Klausmann Kornél Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt név (cím) felperesnek a dr. Bódi János ügyvéd (cím) által képviselt név (cím) I. rendű és név (cím) II. rendű alperesek ellen, adásvételi szerződés és végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. szeptember 2. napján hozott 28.P.23.062/2007/20. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a II. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 60.000 (Hatvanezer) forintra leszállítja. Az ítéletet az I. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegére vonatkozóan helybenhagyja.

Kötelezi az ítéltábla a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 3.600 (Háromezer-hatszáz) forint másodfokú perköltséget. A felperes 3.500 (Háromezer-ötszáz) forint, a II. rendű alperes 10.800 (Tízezer-nyolcszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket köteles megtéríteni az államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes néhai P. S. (továbbiakban: örökhagyó) első házasságából származó gyermeke. A II. rendű alperes az örökhagyó második házastársa és házasságukból az I. rendű alperes származott.

A B-i V. utcai lakásingatlan $\frac{1}{2}$ része az örökhagyó tulajdonát képezte. A 2005. május 2. napján kelt adásvételi szerződéssel az örökhagyó ingatlanilletőségének felét, azaz az ingatlan $\frac{1}{4}$ részét 4 millió forint vételárért az I. rendű alperesnek adta el, holtig tartó haszonélvezeti jogának fenntartásával. A 2005. május 12. napján kelt

írásbeli magánvégrendeletében az örökhagyó úgy rendelkezett, hogy minden ingatlan és ingó vagyonát az I. rendű alperesre hagyja, amelyre házastársát a II. rendű alperest, haszonélvezeti jog illeti meg. Az örökhagyó 2006. május 31. napján elhunyt. Hagyatékaként a perbeli ingatlan $\frac{1}{4}$ része, valamint lakossági folyószámlán kezelt 206.298 forint képezte. A hagyatéki eljárás során a közjegyző a hagyatékot a végrendelet alapján az I. rendű alperesnek adta át, a II. rendű alperes haszonélvezeti jogával terhelt.

A felperes keresetében az örökhagyó és az I. rendű alperes között létrejött adásvételi szerződés, valamint az örökhagyó írásbeli magánvégrendelete érvénytelenségének megállapítását kérte, arra hivatkozással, miszerint az örökhagyó a szerződés megkötésekor, illetve a végrendelkezéskor cselekvőképtelen volt, a végrendelettel kapcsolatban további érvénytelenségi okként hivatkozott arra, hogy a végrendelet aláírása nem két tanú együttes jelenlétében történt.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek egyenként 180.000 forint perköltséget, valamint térítsen meg az államnak 236.000 forint illetéket. Az ítélet indokolása szerint a csatolt, illetve beszerzett orvosi dokumentáció, a kihallgatott háziorvos tanúvallomása alapján az örökhagyó megbetegedései, illetve a szükséges kezelések jellege megállapítható volt. A végrendeleti tanúk, illetőleg az ügyletben közreműködő ügyvéd az örökhagyó állapotára vonatkozóan személyes benyomásuk alapján nyilatkoztak. Az alperesek által felkért igazságügyi elmeorvos szakértő szerint adat arra nézve nem merült fel, miszerint a néhai a szerződéskötéskor, vagy a végrendelkezéskor nem rendelkezett volna ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel. Az alperesek és a felkért szakértő közötti megbízási jogviszonyra, valamint a nem teljes körű orvosi adatokra tekintettel az alperesek által csatolt orvosszakértői vélemény kétséget kizáró bizonyítékként nem volt értékelhető. Annak a kérdésnek elbírálásához, hogy az örökhagyó rendelkezett-e az ügyeletek során belátási képességgel a Pp. 177. §. (1) bekezdése alapján orvosszakértői bizonyítás lett volna szükséges. A felperes a szakértői költséget felhívás ellenére a megadott határidőben nem előlegezte, erre tekintettel a perben a szakkérdés vonatkozásában szakértő nem volt kirendelhető. Ebből következően a felperes a cselekvőképtelenségre alapított érvénytelenségi okot sem az adásvételi szerződés, sem pedig a végrendelet vonatkozásában nem bizonyította. Mindkét végrendeleti tanú egyezően nyilatkozott arról, hogy a végrendeletet az örökhagyó együttes jelenlétükben írta alá. Ebből következően a végrendelettel kapcsolatban megjelölt további érvénytelenségi ok is alaptalan.

A felperes hivatkozott továbbá arra, hogy a II. rendű alperes az örökhagyó bankszámlájáról halálát megelőzően pénzt vett fel, amely vonatkozásában különböző összegeket jelölt meg. Az alperesek által csatolt, illetve a hagyatéki eljárásban beszerzett okiratok alapján megállapítható volt, hogy a számlák részben

a II. rendű alperes tulajdonát képezték és a rajtuk elhelyezett pénzösszegekkel jogosult volt rendelkezni. Az örökhagyó halálát megelőzően a lakossági folyószámláról kivett pénz összege a számlakivonat alapján pontosan megállapítható volt. A felperesi igény elbírálása szempontjából az örökhagyó után jogutódlás alá eső vagyonába, azaz hagyatékába az örökhagyó halála időpontjában meglévő számlaösszeg tartozott, tehát a felperes keresete a hagyaték körében sem volt alapos. A kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Pervesztessége folytán a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a pernyertes alperesek részére a 300.000 forint ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést a perköltség vonatkozásában. Hivatkozott arra, hogy az alperesi képviselő a II. rendű alperes érdekében a per során eljárás cselekményt nem foganatosított, tevékenysége sem időben, sem költségráfordításban, nem befolyásolta, hogy két személyt képviselt. A II. rendű alperes egyik tárgyaláson sem volt jelen. A 32/2003. (VIII.22.) IM számú rendelet (továbbiakban: R) 2. § (2) bekezdése szerint a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével, vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Mivel az alperesek száma nem befolyásolta érdemben az alperesi képviselő által végzett tevékenységet, a felperes az alperesek részére együttesen 180.000 forint megfizetését tartja elfogadhatónak. Erre tekintettel kérte, hogy az ítélet tábla az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését akként változtassa meg, hogy a R. 2. § (2) bekezdése szerint az alpereseknek fizetendő perköltséget erre az összegre mérsékelje.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Egyebekben a felperesnek a hagyatéki eljárásban tanúsított, a II. rendű alperest támadó magatartására hivatkoztak, amelynek folytán a II. rendű alperes egészségi állapota tovább romlott, ezért nem jelent meg a tárgyalásokon. Őt azonban képviselője a per állásáról és az egyes perbeli cselekményekről folyamatosan tájékoztatta, aki információval segítette a képviselőt. Erre figyelemmel a fellebbezés megalapozatlan.

A fellebbezés részben alapos.

Tény, hogy a felperes mindkét alperessel szemben keresettel élt, ami azonban nem tekinthető azonos értékűnek, az alperesek vonatkozásában. Az adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kérelem ténylegesen a II. rendű alperest nem érinti, mert a szerződés megkötésében ő nem vett részt. A végrendelet alapján a hagyaték állagát az I. rendű alperes örökölte, míg a II. rendű alperes haszonélvezeti jogra jogosult. Ebből következően az általuk örökölt vagyon értéke eltérő, a II. rendű alperest illető haszonélvezeti jog értéke az illetéktörvény rendelkezései alapján az I. rendű alperes által örökölt hagyatéki vagyon 20 %-a. Mindezek mellett a felperes a számláról kivett pénzösszegek vonatkozásában

kizárólag a II. rendű alperessel szemben terjesztett elő kérelmet. Mindezeket figyelembe véve a II. rendű alperes javára megítélt perköltség összeg eltűzött.

Az ítéltábla mérlegelte, hogy a pertárgy értékéhez képest az egyes kérelmek a II. rendű alperest mennyiben érintették, figyelembe vette továbbá, hogy mindkét alperest ugyanazon jogi képviselő képviselte. Mindezekre tekintettel indokoltnak tartotta a II. rendű alperes javára megítélt perköltség mérséklését, amelyet áfával növelten 60.000 forintban tartotta reálisan megítélhetőnek.

A kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak fellebbezett részében a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta és a II. rendű alperes javára fizetendő perköltség összegét leszállította, míg az I. rendű alperes javára megítélt perköltség összegét helybenhagyta.

Miután a felperes a fellebbezési értékhez képest (180.000 forint) 67 %-ban pernyertes lett, 33 %-ban pedig pervesztes, az ítéltábla ennek megfelelően kötelezte a felperest és a II. rendű alperest a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megtérítésére (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése). Ezen túlmenően a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a nagyobb részt pervesztes II. rendű alperest, a felperes javára a másodfokú perköltség megfizetésére, ami a R. 3. § (5) bekezdése szerint megállapított - áfát is tartalmazó - ügyvédi munkadíj.

Budapest, 2009. január 29.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.,
a tanács elnöke

. Hegedűs Mária s.k.,
előadó bíró

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: